

Filosofia i bebop. L'inessencial

24 de maig del 2019

Estimat J.J,

Charlie Parker deia que el nom del seu jazz responia al so que fan els caps dels negres quan són colpejats per les porres de la policia. No sé si atrevir-me a fer l'analogia entre, d'una banda, la tradició musical d'Occident i el jazz i, de l'altra, la tradició política sorgida de la Il·lustració i la repressió policial. Seria injust per massa raons. Però és veritat que una de les característiques del **bebop** és la recuperació dels estàndards i les cançons populars dels blancs per fer-ne ressaltar els elements inessencials. Fixem-nos com exposa Charlie Parker la melodia dels seus temes més coneguts -*Lover Man, Just Friends, Laura, How Deep is the Ocean, etc.*- seguint un esquema quasi barroc: les notes principals obren un espai entre elles perquè s'hi puguin incloure tota mena d'escales plenes de centenars d'altres sons -en Charlie Parker sempre molt exactament encaixats i mesurats, en una estranya i increïble emulació de la facilitat i la perfecció de la música del seu avantpassat aparentment blanc Johan Sebastian Bach-.

Escoltem, per exemple, una versió de l'últim títol esmentat aquí dalt, que porta de propina un toc deliciós del jove Miles Davis.

Aquests sons intercalats, que són inessencials per al tema de la cançó original, van passant al primer pla i es converteixen en un cant a l'inessencial en l'art d'aquest estil del jazz -i potser de tot el jazz anterior i posterior, que encara no ho sabia o se n'ha oblidat-. L'inessencial esdevé l'essencial. Això és el bebop. No m'atreveixo a dir: afirmació de la negritud per sublimació.

I ara torno a l'analogia que tampoc no m'he atrevit a fer: podríem trobar un fenomen semblant en la filosofia i en la política contemporànies? Diria que la filosofia contemporània és sospitosa de no haver fet altra cosa que això mateix, amb un èxit molt discutible comparat amb el del bebop. I la política?

Teu,

Jaume Casals

Rector, catedràtic de filosofia, UPF.